

1 : संस्कृतभाषाया लक्षश्लोकपरिमिताः ग्रन्थः कः ?

- A. महाभारत
- B. रामायणम्
- C. दशकुमारचरितम्
- D. विष्णुपुराणम्

2 : ससारस्य प्राचीनतमः ग्रन्थः वर्तते ।

- A. रामायणम्
- B. भागवतपुराणम्
- C. ऋग्वेदः
- D. यजुर्वेदः

3 : मुखतः उच्चारणकाले कस्य स्वर-वर्णस्य प्रादुर्भावः प्रथम भवति ?

- A. एकारस्य
- B. उकारस्य
- C. इकारस्य
- D. अकारस्य

4 : संस्कृतस्य वर्णमालाया वर्णानां क्रमः कस्य आधारेण निर्धारितः अस्ति ?

- A. व्यञ्जनस्य
- B. स्वरस्य
- C. उच्चारणान्तस्य
- D. वर्णस्य

5 : दशकुमारचरितस्य कमते उच्छवासे प-वर्गप्रयोगरहितानी वाक्यानि सन्ति ?

- A. सप्तमे
- B. पञ्चमे
- C. द्वितीय
- D. अष्टमे

6 : पाणिनिना रचितस्य व्याकरणस्य किं नाम ?

- A. पञ्चाक्षरी
- B. शांताध्यायी
- C. अष्टाध्यायी
- D. अष्टाङ्गी

Qus . 2

1: संस्कृतभाषायाः कः ग्रन्थः सर्वासु भाषासु अनुदिताः वर्तते ?

➤ संस्कृतभाषायाः पञ्चतन्त्रनामकः ग्रन्थः विश्वस्य सर्वातु भाषासु अनूदितः वर्तते ।

2: व्यज्जनावर्णेषु कस्य क्रमः प्रथमः वर्तते ?

➤ व्यज्जनावर्णेषु काकारस्य क्रमः प्रथमः वर्तते ।

3: माघेन रचितस्य काव्यस्य नाम किं वर्तते ?

➤ माघेन रचितस्य महाकाव्यस्य नाम शिशुपालवधम् अस्ति ।

4 : ऋग्वेदः कृद्दशः ग्रन्थः वर्तते ?

➤ ऋग्वेदः संसारस्य सर्वेषु पुस्तकालयेषु प्राचीनतमः ग्रन्थः वर्तते ।

5 : महाभारते कति श्लोकाः सन्ति ?

➤ महाभारते अकलक्ष श्लोकाः सन्ति ।

Qus . 3: रेखाङ्कितपदानां स्थाने प्रकोष्ठात् उचितं पर्दां चित्वा प्रश्नवाक्यं रचयत ।
(किम्, कस्मिन्, कः, कासाम्)

(1) संस्कृतस्य वैशिष्ट्यं प्रदर्शयामः ।

➤ संस्कृतस्य किम् प्रदर्शयामः ?

(2) ऋग्वेदः प्राचीनतमः ग्रन्थः वर्तते ।

➤ कः प्राचीनतमः ग्रन्थः वर्तते ?

(3) સંસ્કૃતભાષા ભારતીયભાષાણા જનની ।

➤ સંસ્કૃતભાષા કાસામ્ જનની ?

(4) પજ્વતંત્રનામકઃ ગ્રન્થઃ સર્વાસુ ભાષાસુ અનૂદિતઃ વર્તતે ।

➤ કઃ ગ્રન્થઃ સર્વાસુ ભાષાસુ અનૂદિતઃ વર્તતે ?

Qus.4 : શબ્દરૂપૈઃ રિક્તસ્થાનાની પૂરયત ।

અકવચનમ્	દ્વિવચનં	બહુવચનમ્
(1) ગ્રન્થેન	<u>ગ્રન્થાભ્યામ્</u>	<u>ગ્રન્થેઃ</u>
(2) <u>વાક્યમ્</u>	<u>વાક્યે</u>	વાક્યાનિ
(3) <u>સપ્તમે</u>	<u>સપ્તમયોઃ</u>	સપ્તમેષુ
(4) આચાર્યઃ	<u>આચાર્યો</u>	<u>આચાર્યાઃ</u>
(5) <u>ભાષાયામ્</u>	<u>ભાષયોઃ</u>	ભાષાસુ

Qus . 5 : પ્રદત્તાન શબ્દાન્ પ્રયુજ્ય વાક્યાનિ રચયત ।

(1) સંસ્કૃત ભાષામાં અનેક ગ્રંથો છે.

(સંસ્કૃતભાષા અનેક ગ્રન્થ વૃત્ત ।)

➤ સંસ્કૃતભાષાયામ્ અનેકે ગ્રન્થાઃ વર્તન્તે ।

(2) સંસારનું પ્રથમ પુસ્તક ઋગ્વેદ છે.

(સંસાર પ્રથમ પુસ્તક ઋગ્વેદ અસ ।)

➤ સંસાર પ્રથમ પુસ્તકં ઋગ્વેદ અમ ।

(3) રામાયણ પ્રસિદ્ધ આદીકાવ્ય છે.

(રામાયણ પ્રસિદ્ધ આદિકાવ્ય વૃત્ત)

➤ રામાયણ પ્રસિદ્ધમ આદિકાવ્ય વર્તે છે ।

(4) આ પણ સંસ્કૃતની વિશેષતા છે.

(ઇદમ અપિ સંસ્કૃત વૈશિષ્ટ્ય વૃત્ત)

➤ ઇદમ અપિ સંસ્કૃતસ્ય વૈશિષ્ટ્ય વર્તે છે ।

Qus .6

1 : સંસ્કૃતભાષાની કોઈ પણ બે વિશેષતા જણાવો.

- (1)સંસારના સર્વ પુસ્તકાલયોમાં સૌથી જુનો ગ્રંથ ઋગ્વેદ છે. આ પણ સંસ્કૃતભાષાનો જ ગ્રંથ છે. આ રીતે સંસારનું પ્રથમ પુસ્તક સંસ્કૃતનું જ છે, બીજી કોઈ ભાષાનું નથી.
- (2) આચાર્ય પાણિનીએ રચેલું 'અષ્ટાધ્યાયી' નામનું સુવિખ્યાત સંસ્કૃત વ્યાકરણ માનાવામાંસ્તીશકાની સર્વોત્તમ કૃતિ છે. એવું વ્યાકરણ સંસારમાં બીજે ક્યાયથી પણ ઉપલબ્ધ થતું નથી.

2. સંસ્કૃત વર્ણમાળા ની વિશેષતા દર્શાવો.

- સંસ્કૃત વર્ણમાળા માં જે વર્ષો નો ક્રમ નિર્ધારિત કરેલ છે તે સંપૂર્ણતઃ વૈજ્ઞાનિક અને તર્કસંગત છે. પ્રકૃતિ પાસેથી સર્વ મનુષ્યોને જે ઉચ્ચારણ તંત્ર મળ્યું છે, તેને અનુસરીને આ વર્ણમાળામાં વર્ષોનો ક્રમ નિયત થયેલ છે. ઉચ્ચારણ તંત્ર પ્રમાણે -કારનું ઉચ્ચારણ પહેલા થાય છે એટલે વર્ણમાળામાં અને કાર પહેલો છે. વ્યંજનવણમાં જ-કારનો ક્રમ પહેલાં અને ર-કારનો ક્રમ પછી છે, તેનું પણ કારણ આ જ છે.

3. દશકુમારચરિતમ્ ની વિશેષતા દર્શાવો .

- સંસ્કૃતનું પ્રસિદ્ધ કથાપુસ્તક છે. તેના સાતમા ઉચ્છવાસમાં (પ્રકરણમાં) એક પાત્ર પ-વર્ગ(પ, ફ, બ, લ અને વર્ષો)ના પ્રયોગ વિનાનાં વાક્યો બોલે છે. વર્ણમાળાના અમુક વર્ષોને છોડીને સંવાદ કરવો સંસ્કૃત ભાષામાં જ સંભવ છે, બીજે રમે સંભવ નથી .